

Sa
Kha
rov
1988-2008

1988-2008

SACHAROVPRISET

FÖR TANKEFRIHET

2008

Hu Jia

EUROPAPARLAMENTET

1988-2008

SACHAROVPRISET

FÖR TANKEFRIHET

Fotografier:

Europaparlamentets fototjänst

Fotografier:

Wei Jingsheng: Shanshan Wei-Blank

Leyla Zana: SIPA PRESS

Salima Ghezali: Jacques Torregano/L'E.d.J.

Ibrahim Rugova: LDK

Xanana Gusmão: Reuters Pool

¡BASTA YA!: El País

Kamwenho: med tillstånd av LUSA

Nurit Peled-Elhanan: med tillstånd av Avraham Elhanan

Izzat Ghazzawi: Tore Kjeilen/LexicOrient

Kofi Annan: UN/DPI Photo

Det vitryska journalistförbundet: BAJ Logo

Kvinnor i vitt: AP

Hauwa Ibrahim: AP

Reportrar utan gränser: AP

Aljaksandr Milinkevitj: Belga

Salih Mahmoud Mohamed Osman: 2005 Patricia Williams

Hu Jia: ©BELGA/AFP PHOTO/Frederic J BROWN

Hans-Gert Pöttering
Europaparlamentets
talman

"Fred, framsteg och mänskliga rättigheter – dessa tre mål är för alltid sammanbundna, och att nå ett av målen är omöjligt om de andra två förbises."

Andrej Sacharov påminde oss redan 1975 om den ofrånkomliga kopplingen mellan mänskliga rättigheter, fred och utveckling. Sacharovpriset instiftades av Europaparlamentet för tjugo år sedan för att stödja och hedra människor som kämpar, och ofta riskerar sina liv, för att dessa mål ska uppnås. Under de senaste tjugo åren, alltså sedan 2008, har Europaparlamentet delat ut Sacharovpriset för tankefrihet till människor eller organisationer som på ett avgörande sätt bidragit till kampen för mänskliga rättigheter i sitt eget land och runt om i världen.

Många framsteg har gjorts sedan dess. Flera av prismottagarna som nu firar prisets tjuogoårsjubileum tillsammans med oss kan idag njuta av den frihet och rättvisa de arbetat för. Andra måste dock fortsätta sin heroiska kamp och sträva vidare trots förtryck eller påtvingad exil. Det gäller inte minst detta års mottagare av Sacharovpriset, Hu Jia.

När Kina 1989 fick se det auktoritära styret utmanas av jättelika men fredliga protester som kulminerade i tragisk förskräckelse på Himmelska fridens torg i Peking var Hu Jia 15 år gammal. Varje dag gick han till torget för att stödja studenterna och de andra demonstranterna. Under

sina egna universitetsår var Hu Jia en av de första miljöaktivisterna och han engagerade sig också i arbetet mot aids. Dessutom blev han en av samordnarna inom rörelsen "barfotaadvokaterna" där deltagarna utgörs av jurister, advokater och universitetslärare som alla arbetar för en sak: försvaret av människornas rättigheter och kampen mot orättvisor i Kina.

I år, 2008, då vi firar Sacharovprisets tjuogoårsjubileum, kan Hu Jia hedras som en påminnelse om kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Kina och på samma gång som en symbol för motståndet mot orättvisorna. Han har förföljts för sin aktivism, han arresterades strax efter det att han den 26 november 2007 med hjälp av konferenssamtal talat inför Europaparlamentets underutskott för mänskliga rättigheter och han får inte träffa sin fru och dotter som hålls i husarrest. Han kan sägas representera alla andra kinesiska och tibetanska medborgare som modigt står upp mot förtrycket: jurister, journalister, de som vågar klaga hos myndigheterna, människorättsaktivister, skribenter och cyberdissidenter.

Vi vet att miljoner människor världen över fortfarande nekas grundläggande fri- och rättigheter. Vi har ett moraliskt ansvar att hjälpa dem. Europaparlamentet kommer att fortsätta att stå upp för dem som försvarar våra gemensamma allmängiltiga värden.

UPPKALLAT EFTER **ANDREJ SACHAROV**

Sedan 1988 delar Europaparlamentet årligen ut Sacharovpriset, ett pris för tankefrihet, för att i Andrej Sacharovs anda belöna personer eller organisationer för deras insatser till förmån för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och mot förtryck och orättvisa.

Andrej Sacharov (1921–1989), som var en känd fysiker, medlem av Vetenskapsakademien, dissident och mottagare av Nobels fredspris 1975, sände från sin exil i Gorkij ett meddelande till Europaparlamentet i vilket han rörd uttryckte sin glädje över att parlamentet ville instifta ett pris för tankefrihet som skulle bära hans namn. Han betraktade med rätta priset som en uppmuntran för alla dem som liksom han själv engagerat sig i kampen för att de mänskliga rättigheterna skall respekteras.

I sin utveckling från atomforskare till motståndare mot det politiska systemet engagerade han sig i sina skrifter inte bara för frivigningen av oliktankande i sitt eget land, utan också för förhållandet mellan vetenskap och samhälle, fredlig samexistens och tankefrihet. I hela världen förkroppsligade Andrej Sacharov kampen mot åsidosättandet av de grundläggande

rättigheterna. Varken allvarliga hotelser eller förvisning kunde krossa hans motstånd.

På samma sätt som Sacharov har alla tidigare Sacharovpristagare visat hur mycket mod, tålamod och inre styrka som krävs för att försvara de mänskliga rättigheterna och kräva att de tillämpas universellt. Nästan alltid har deras insatser för människovärdet varit förenat med stora uppoffringar – och inte sällan med förföljelse, förlust av den personliga friheten eller med exil. Den 14 december 2006 antog Europaparlamentet en resolution där man beklagade detta och efterlyste en uppföljningsmekanism för sådana fall. För att fira Sacharovprisets tjuogoårsjubileum och för att visa att Europaparlamentet fortsätter sitt stöd beslutade man 2008 att bjuda in alla tidigare pristagare till prisutdelningen i december. Framför allt vill man underlätta för de pristagare som tidigare inte har kunnat ta emot sina priser personligen att delta i årets ceremoni.

Med Sacharovpriset belönar Europaparlamentet särskilt framstående insatser för tankefrihet och yttrandefrihet som vänder sig mot intolerans, fanatism och hat. Därigenom uttrycker

parlamentet sin övertygelse att de grundläggande fri- och rättigheterna inte bara omfattar rätten till liv och personlig säkerhet utan också åsikts- och yttrandefriheten. Dessa utgör det bästa skyddet mot förtryck och en måttstock för ett demokratiskt och öppet samhälle.

I artikel 19 i Förenta nationernas konvention om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966 fastslås rätten till åsiktsfrihet och yttrandefrihet, som inkluderar följande: "Var och en har rätt till yttrandefrihet. I denna rätt ingår frihet att oberoende av territoriella gränser söka, ta emot och sprida uppgifter och idéer av alla slag, i tal, i skrift och i tryck, i konstnärlig form eller genom annat valfritt uttrycksmedel." Det är i denna anda som Europaparlamentet har instiftat Sacharovpriset.

Europaparlamentet delar ut människorättspriset på 50 000 euro i samband med ett högtidligt sammanträde i Strasbourg som äger rum kring den 10 december, dagen för undertecknandet av FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter år 1948.

DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA I EUROPAPARLAMENTET

Europeiska unionen grundar sig på principerna om frihet, demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen. Dessa principer är gemensamma för alla medlemsstater och finns inskrivna i Fördraget om Europeiska unionen. Europeiska unionen respekterar de grundläggande rättigheterna i Europeiska människorättskonventionen, som undertecknades av alla nuvarande medlemsstater i Rom 1950 under Europarådets beskydd. Konventionen är för EU och dess medlemsstater vid sidan av Förenta nationernas allmänna människorättsförklaring och efterföljande avtal samt EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna det viktigaste folkrättsliga dokumentet om mänskliga rättigheter.

I EU-fördraget föreskrivs att rättigheterna för en medlemsstat som allvarligt och vid upprepade tillfällen bryter mot principerna kan dras in och att varje ny medlemsstat är ovillkorligt bunden av dem. I förhållandet till tredje land fastställs det i fördraget att utvecklingen och stärkandet av demokratin och rättsstaten liksom respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter är ett av de viktigaste målen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och utvecklingssamarbetet.

Europaparlamentet har i stor utsträckning bidragit till att dessa mål inskrivits i fördraget. Parlamentet har uppmuntrats att mer och mer prioritera människorättsfrågor, inte minst på grund av påtryckningar från medborgare både inom och utanför EU och ett flertal olika initiativ från icke-statliga organisationer.

Strax innan ministerrådet utarbetar EU:s årliga rapport om situationen för de mänskliga rättigheterna sammanställer utskottet för utrikesfrågor en årlig rapport för behandling i kammaren om situationen för de mänskliga rättigheterna inom och utanför EU i samband med förbindelserna med tredjeländer. Underutskottet för mänskliga rättigheter, som återinrättades i början av den sjätte valperioden, är det organ inom Europaparlamentet som tar parlamentariska initiativ på detta område och utgör ett permanent forum för samtal med människorättsaktivister om situationen för de mänskliga rättigheterna och demokrati i tredjeländer. Dessutom anordnar utskottet för utveckling reglbundna sammanträden om människorättsfrågor i AVS-länderna eller om frågor såsom barnsoldater och barnslavar. I dessa sammanträden deltar både icke-statliga människorättsorganisationer och företrädare för de berörda regeringarna.

Vid de månatliga debatterna om angelägna frågor behandlas också människorättsfrågor, särskilt enskilda fall, varvid de berörda regeringarna anmodas att vidta åtgärder. Regeringarnas reaktioner tyder på att det finns en stor känslighet för kritik som framförs av Europaparlamentet. Ibland får resolutionerna omedelbar verkan, och de ligger ofta till grund för ministerrådets åtgärder.

Parlamentet kan genom sina lagstiftningsmässiga befogenheter vägra att samtycka till viktiga överenskommelser med ett tredjeland om det skulle visa sig att landet gör sig skyldigt till allvarliga kränkningar mot de mänskliga rättigheterna och de demokratiska principerna. Parlamentet kräver fullständig respekt för den människorättsklausul som finns i varje överenskommelse, och som i extrema fall kan innebära att överenskommelsen hävs. Parlamentet stärker sin roll ytterligare genom att anta politiska resolutioner i samband med samtyckesförfarandet, hålla utfrågningar med företrädare för det civila samhället i tredjeländer, skicka tillfälliga delegationer som på plats kan utvärdera situationen för de mänskliga rättigheterna samt inte minst genom den parlamentariska politiska dialogen som framför allt Europaparlamentets

interparlamentariska delegationer deltar i. Vid de regelbundna möten som hålls med parlamentsledamöter från partnerskapsländerna diskuterar Europaparlamentets delegationer ofta enskilda fall, vilket många gånger har gett goda resultat.

Det viktigaste politiska forumet för dialogen mellan Europaparlamentet och AVS-ländernas parlamentsledamöter är den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen. Parlamentariska församlingen för EU-Medelhavsområdet kommer att innebära nya möjligheter till en strukturerad dialog om mänskliga rättigheter och demokratiseringsfrågor med Medelhavsländerna. Eurolat, den parlamentariska församlingen EU-Latinamerika, inrättades i november 2006 och är därmed det nyaste regionala parlamentariska forumet. Bland Eurolats tre viktigaste mål finns frågorna om demokrati, utrikespolitik, gott styre, integration, fred och mänskliga rättigheter.

Europaparlamentet följer också noggrant arbetet i rådet för mänskliga rättigheter som inrättades i juni 2006.

Europaparlamentet har spelat en avgörande roll när det gäller att uppmärksamma de mänskliga rättigheterna på gemenskapsnivå.

Parlamentet tar en rad specifika initiativ för att bland annat förhindra tortyr, skydda minoriteter, förebygga konflikter, främja kvinnors och barns rättigheter, skydda människorättsaktivister samt främja ursprungsbefolkningars och funktionshindrades rättigheter. Parlamentet har aktivt bidragit till kampanjen för ett FN-moratorium för avskaffande av dödsstraffet, till de nationella och internationella parlamentens världskonferens mot dödsstraff, till inrättandet av den internationella krigsförbrytartribunalen och det europeiska observationsorganet mot rasism och främlingsfientlighet, som ersattes av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter som inrättades den 1 mars 2007, samt till EU-kampanjen mot kvinnovåld. Genom att sända ut valobservatörer för övervakning av politiska val bidrar parlamentet dessutom ytterligare till att stärka demokratin i tredjeländer.

Europaparlamentet har inom ramen för sina budgetbefogenheter lyckats att väsentligt öka anslagen till demokrati- och människorättsprogram. År 2006 lyckades Europaparlamentet framgångsrikt driva igenom att ett separat instrument behålls för att finansiera sådan verksamhet, Europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter. Det är ett ekonomiskt och politiskt instrument

som bidrar till demokratisk utveckling och konsolidering samt rättssäkerhet, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i länder över hela världen och det uppmärksammar särskilt civilsamhällets organisationer.

Vidare fäster Europaparlamentet stor vikt vid medborgarnas ekonomiska och medborgerliga rättigheter i unionen, åtgärder för att bekämpa rasism, religiös intolerans och främlingsfientlighet samt behandlingen av asylsökande och migrerande arbetare. Situationen för de grundläggande rättigheterna i EU behandlas i utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor. De medborgare som anser att de inte behandlats i enlighet med sina grundläggande rättigheter kan vända sig till Europeiska ombudsmannen och till Europaparlamentets utskott för framställningar. Ombudsmannen behandlar klagomål som rör EU-organens verksamhet, medan utskottet för framställningar behandlar framställningar om medlemsstaternas agerande i strid mot fördragen, vilka ofta leder till ett överträdelseförfarande som i sin tur leder till att en medlemsstat måste ändra sin lagstiftning så att den stämmer överens med gemenskapslagstiftningen.

PRISTAGARNA

1988	NELSON ROLIHLAHLA MANDELA OCH ANATOLI MARCHENKO (POSTUMT)	10
1989	ALEXANDER DUBČEK	11
1990	AUNG SAN SUU KYI	11
1991	ADEM DEMAÇI	12
1992	LAS MADRES DE LA PLAZA DE MAYO	12
1993	OSLOBODJENJE	13
1994	TASLIMA NASREEN	13
1995	LEYLA ZANA	14
1996	WEI JINGSHENG	14
1997	SALIMA GHEZALI	15
1998	IBRAHIM RUGOVA	15
1999	XANANA GUSMÃO	16
2000	¡BASTA YA!	16
2001	IZZAT GHAZZAWI OCH NURIT PELED-ELHANAN OCH DOM ZACARIAS KAMWENHO	17
2002	OSWALDO JOSÉ PAYÁ SARDIÑAS	18
2003	FN:S GENERALSEKRETERARE KOFI ANNAN OCH HELA FN:S PERSONAL	19
2004	DET VITRYSKA JOURNALISTFÖRBUNDET	19
2005	KVINNOR I VITT, HAUWA IBRAHIM OCH REPORTRAR UTAN GRÄNSER	20
2006	ALJAKSANDR MILINKEVITJ	22
2007	SALIH MAHMOUD MOHAMED OSMAN	23
2008	HU JIA	8

Hu Jia

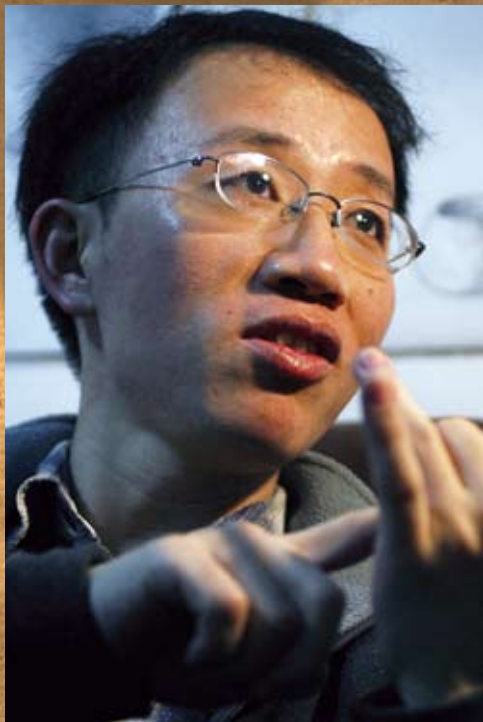
Hu Jia föddes den 25 juli 1973 i Peking. Han är en framstående människorättsaktivist och dissident i Folkrepubliken Kina. Hu har en ganska speciell bakgrund som kinesisk aktivist. Till skillnad från vissa andra har han intresserat sig för ett ovanligt brett spektrum av politiska frågor. Hans engagemang går tillbaka till 1996. I början var det inriktat på hotet om ökenspridning och Kinas sköra ekosystem, framför allt i Tibet, där Hu stödde kampanjer för trädplantering och skyddet av den hotade tibetanska antilopen, chirun. Han har upprepade gånger krävt en offentlig utredning av massakern på Himmelska fridens torg 1989 samt ersättning till offren och deras familjer. Han är också en av organisationerna

bakom "barfotaadvokaterna", en rörelse som samlar jurister, advokater och akademiker till stöd för denna sak. Hu är också känd för sitt hiv-/aids-engagemang som verkställande direktör för Pekings Aizhixinginstitut för hälsoutbildning och som en av grundarna av den icke-statliga organisationen "Loving Source".

Hu Jia har ofta förföljts för sitt engagemang. Den 16 februari 2006 greps han och satt sedan fängslad i 41 dagar, något som inte erkänts av den kinesiska regeringen. Efter återkomsten till den lägenhet i Peking där han bor med sin hustru Zeng Jinyan (även hon aids-aktivist) sattes Hu Jia i husarrest till i mars 2007. Två månader senare, den 18 maj 2007, sattes Hu Jia och

hans hustru återigen i husarrest, anklagade för att utgöra "ett hot mot rikets säkerhet". Även under husarresten fortsatte Hu Jia sin verksamhet via e post och bloggar.

Den 26 november 2007 talade Hu Jia till Europaparlamentets ledamöter i en telefonkonferens under ett sammanträde med underutskottet för mänskliga rättigheter. I sitt uttalande uttryckte han en önskan om att 2008 skulle bli "de mänskliga rättigheternas år i Kina". Som en direkt följd av att ha talat till ledamöterna i Europaparlamentet greps Hu Jia, anklagad för att ha "uppmanat till samhällsomstörtande verksamhet", och dömdes den 3 april 2008 till tre och ett halvt års fängelse. Han förklarades

skyldig till att ha skrivit artiklar om människorättsituationen i samband med OS förberedelserna. Efter Hu Jias fängslande har även Zeng Jinyan och dottern Qianci satts i husarrest. Deras telefon- och Internetanslutningar har brutits.

Hu Jia, som lider av levercirros, får inte motta regelbundna besök eller läkarvård.

Gripandet av Hu Jia har föranlett protester runt om i världen. Europaparlamentet har antagit en resolution med krav på att hans frisläppande och amerikanska tjänstemän har tagit upp fallet med de kinesiska myndigheterna. Den 8 augusti 2008 återfanns Hu Jias namn bland 42 andra kinesiska intellektuella

som undertecknat ett öppet brev med rubriken "One World, One Dream: Universal Human Rights" (En värld, en dröm: universella mänskliga rättigheter), med krav på ökad uppmärksamhet på de mänskliga rättigheterna i Kina. Den 6 september 2008 publicerade Hu och hans advokat Teng Biao ett annat öppet brev, "The Real China and the Olympics" (Det verkliga Kina och OS), med en detaljerad redogörelse för situationen för de mänskliga rättigheterna i Kina under OS-förberedelserna.

Genom att tilldela Hu Jia Sacharovpriset uppmärksammar Europaparlamentet alla kinesiska människorättskämpars dagliga frihetskamp.

Nelson Rolihlahla Mandela

Nelson Rolihlahla Mandela, Nobelpristagare från 1993, föddes 1918 i Umatata i Sydafrika, valdes 1994 i de första fria valen till Republiken Sydafrikas president och regeringschef. Han har tillbringat större delen av sitt liv i fängelse. Som ledare för ANC (African National Congress) var Mandela för sina anhängare i Sydafrika och världssamfundet symbolen för den svarta befolkningens motstånd mot den människoföraktande apartheidregimen. Vid tidpunkten för prisutdelningen 1988 befann sig Mandela fortfarande i husarrest.

Nelson Mandela drog sig tillbaka från det offentliga livet i juni 1999, men han engagerar sig även idag för sina ideal och värderingar i två välgörenhetsorganisationer, Nelson Mandela Foundation och Nelson Mandela Children's Fund samt i Global Elders-initiativet, som han lanserade den 18 juli 2007 i Johannesburg, tillsammans med Graça Machel och ärkebiskop Desmond Tutu. Till detta projekt har knutits en grupp världsledare, fredsaktivister och människorättsadvokater som har som mål att lösa globala problem, med hjälp av "nästan 1 000 år av kollektiv erfarenhet för

att finna lösningar på – som det verkar – oöverkomliga problem som klimatförändring, hiv/aids och fattigdom. Dessutom kan dessa personer "använda sitt politiska oberoende för att hjälpa lösa några av världens mest svårslösa konflikter".

I sitt anförande under ett parlamentssammanträde som uppmärksammade att Sydafrika varit en demokrati i 10 år sade Nelson Mandela: "En av våra principer i jakten på och vid upprättandet av en orasistisk och allomfattande demokrati i vårt land har varit att det finns bra män och kvinnor inom samtliga grupper i samhället, och att i ett öppet samhälle skall dessa sydafrikaner samlas och tillsammans uppnå allmännyttiga mål. [...] Historiska fiender lyckades förhandla fram en fredlig övergång från apartheid till demokrati just tack vare att vi var beredda att acceptera den inneboende godheten hos den andra parten."

I juli 2008 firade Nelson Mandela sin 90-årsdag och upprepade än en gång att världens kamp mot fattigdom och orättvisor måste föras än mer intensivt.

Anatoli Marchenko

En av de mest kända dissidenterna i f.d. Sovjetunionen, Anatoli Marchenko (1938–1986), avled i december 1986 av sviterna efter en hungerstrejk. Han hade då suttit mer än 20 år i fängelset i Tjjustopol. Han var medlem i en grupp som grundades 1975 och som särskilt arbetade för att ESK-slutakten från Helsingfors skulle efterlevas, i synnerhet klausulerna om den mänskliga dimensionen i sakerhet och samarbete.

Han avslöjade sanningen bakom de sovjetiska arbetslägren och fängelserna, vilket ledde till att han dömdes för antisovjetisk agitation och propaganda.

"Den enda möjligheten som finns att bekämpa det bestående onda och den bestående olagligheten är enligt min mening att känna till sanningen."

Alexander Dubček

Genom att ge Sacharovpriset 1989 till Alexander Dubček (1921–1992) ville Europaparlamentet hylla en av initiativtagarna till förnyelsen och förändringarna i det gamla östblocket och den mest framträdande gestalten i den reformrörelse som kom att kallas Pragvåren.

Hans mål, som var att ge socialismen ett mänskligt ansikte, omintetgjordes den 21 augusti 1968, när Warszawapaktens stridsvagnar körde in i hans land. Efter att ha blivit anklagad för förräderi, fråntagen alla sina ämbeten och utstött ur det tjeckiska kommunistpartiet försörjde sig Alexander Dubček fram till 1985 som arbetare. 1988 återvände han till det aktiva politiska livet och engagerade sig i medborgarrörelsen.

Efter revolutionen i Tjeckoslovakien valdes han till talman i det tjeckoslovakiska parlamentet. Vid prisutdelningen i januari 1990 konstaterade Andrej Sacharov att Dubček även var en av de personer som hållit hoppet vid liv för de sovjetiska

dissidenterna i deras långa kamp för glasnost. Alexander Dubček sade: "Min förhoppning är att den stora europeiska gemenskapsandan som ett resultat av Pragvåren ska vinna gehör både 1990 och under alla kommande år."

Dubček avled den 7 november 1992 av sviterna av en bilolycka som ägt rum några veckor tidigare.

1989

Aung San Suu Kyi

Oppositionspolitikern Aung San Suu Kyi föddes 1947. Hon tilldelades Nobels fredspris 1991 och fick Sacharovpriset 1990. I augusti 1988 slog militären ned en landsomfattande generalstrejk för demokrati som riktades mot Burmas sittande regering, och övertog själv makten. Suu Kyi återvände till Burma för att leda demokratirörelsen. Militärregimen reagerade dock med brutala repressalier och hon, liksom hundratals medlemmar i det av henne grundade Nationella demokratiförbundet (NLD) sattes 1989 i husarrest. Trots NLD:s seger vid det fria parlamentsvalet 1990 höll sig militärregimen med hjälp av undantagstillstånd kvar vid makten. Suu Kyi vägrade att lämna landet och tillbringade sex år i husarrest tills hon frigavs i juli 1995. Suu Kyi har gett uttryck för sin övertygelse på följande sätt: "Det är inte naturligt för den civiliserade människan att leva i rädsla. Modet kommer alltid upp till ytan, även i den mest kvävande av diktaturer." Den 30 maj 2003 häktades Aung San Suu Kyi på nytt tillsammans med 19 andra partimedlemmar och placerades i husarrest. Hon får inte ha någon som helst kontakt med sin familj, sina vänner och politiska likatänkande. I oktober 2004 skärpte EU sina sanktioner mot Burma eftersom EU inte ansåg att regimen uppfyllt sina åtaganden, som bland annat var

att frigge Daw Aung San Suu Kyi och upphöra med påtryckningarna mot Nationella Demokratiförbundet. Också i dag kämpar hon under svåra förhållanden för demokratisk frihet och respekt för de mänskliga rättigheterna i sitt land. Efter att de regeringsfientliga demonstrationerna i Burma i september 2007 slagits ner med våld beslutade Europaparlamentet att yttra sitt stöd för de burmesiska demonstranterna och fördömde de burmesiska myndigheternas brutala åtgärder i sin resolution av den 27 september 2007. Europaparlamentet inledde kampanjen för ett frisläppande av Aung San Suu Kyi med att på parlamentsbyggnaden i Bryssel visa ett porträtt i storformat av den burmesiska oppositionsledaren tillsammans med uppmaningen "Free Aung San Suu Kyi now". I maj 2008 förlängde Burma Aung San Suu Kyis husarrest med ett år, vilket innebär att hon suttit i husarrest i sex år i följd och tillbringat tretton år av de senaste arton åren som politisk fånge i husarrest. Europaparlamentet fördömde i juni 2008 ännu en gång Aung San Suu Kyis fortsatta husarrest och frihetsberövandet av övriga politiska fångar i Burma i en resolution. De burmesiska myndigheterna vägrar ge en delegation från Europaparlamentet tillstånd att besöka henne.

1990

Adem Demaçi

Kosovoalbanen Adem Demaçi, som föddes 1936 i Pristina, tilldelades Europaparlamentets människorättspris 1991. Därigenom hedrades en man som hade tillbringat större delen av sitt liv i fängelse (1958–1990) för att han i tal och skrift kämpat för kosovoalbanernas rättigheter.

Trots fångenskapen lät han sig inte tystas ned. Gång på gång pekade han på den bistra sanningen om serbernas förtryck av de två miljoner albaner som lever i Kosovo.

”Yttrandefriheten är det första steget mot demokrati. Utan det fria ordet finns ingen dialog och utan dialog kan man inte finna sanningen och utan sanning är inga framsteg möjliga.”

Efter att ha frigivits övertog Adem Demaçi ledningen av rådet för försvar av de mänskliga fri- och rättigheterna. Han var politisk företrädare för Kosovos

befrielsearmé (UCK) från 1998, då den serbiska offensiven mot armén inleddes, till 1999. Efter kriget har han huvudsakligen ägnat sig åt försoning mellan de olika befolkningsgrupperna och flyktingars återvändande. Han är ordförande för kommittén för ömsesidig förståelse, tolerans och samlevnad, ”eftersom Kosovo tillhör alla” och ”vi vill skapa ett fritt, demokratiskt och multietniskt samhälle”.

Än idag är han aktiv i det politiska livet i Kosovo.

Las Madres de la Plaza de Mayo

Den argentinska rörelsen för mänskliga rättigheter ”Las Madres de la Plaza de Mayo” fick Europaparlamentets Sacharovpris 1992.

Från 1976 till 1983 härskade en militärdiktatur i Argentina. I april 1977 samlades 14 kvinnor för första gången på ”Plaza de Mayo” för att rikta en appell till president Videla. Till att börja med var mödrarnas syfte huvudsakligen att finna sina försvunna barn och att de personer som bar ansvaret för att 30 000 människor hade försvunnit under militärdiktaturen skulle få sitt straff. Efterhand kämpade de även för en oberoende rättsordning, för en förändring av det politiska systemet och för fred.

Mödrarna marscherar varje torsdag på Plaza de Mayo framför presidentpalatset Casa Rosada, vilket är en symbol för rörelsens motstånd. Vid demonstrationen bär de vita dukar som är ett universellt tecken för kampen för rättvisa. De argentinska mödrarna önskar att de unga i landet skall visa engagemang och kämpa mot ett system som dömer miljontals argentinare till fattigdom och varken erbjuder dem utbildning, bostäder eller hälsovård.

Las Madres de la Plaza de Mayo har därför inrättat ett folkuniversitet, där ungdomar som inte har tillgång till utbildning kan få undervisning.

År 1999 fick organisationen FN:s fredspris. Den 10 december 2003 mottog Estela Barnes de Carlotto, ordförande för organisationen för far- och mormödrar ”Asociación Abuelas de Plaza de Mayo”, FN:s människorättspris.

I december 2002 organiserade de sin tjuugoandra protestmarsch som varade i ett helt dygn och som hade temat ”nej till betalning av utlandsskulden”.

”Las Madres de la Plaza de Mayo” har inte slutat kämpa för rättvisa och sanning, trots många motgångar. Den senaste tidens rättegångar och gripanden av några av de personer som begick brott mot mänskligheten i 1970-talets Argentina är resultatet av mödrarnas outtröttliga kamp.

Oslobodjenje

Dagstidningen Oslobodjenje, som grundades 1943, tilldelades Sacharovpriset 1993.

Trots att journalistkollegor dödades och sårats, och trots att tidningshuset skjutits sönder av serbiska ställningar fortsatte cirka 70 journalister – muslimer, serber och kroater – med livet som insats att arbeta för utgivningen av denna tidning. Redaktionen befann sig i ett atomskyddsrum i källaren under tidningshuset i Sarajevo.

Enligt en av de dåvarande journalisterna, Zlatko Dizdarevic, senare bosnisk ambassadör, arbetar Oslobodjenje för att bevara och försvara Bosnien-Hercegovina som en självständig multietnisk stat.

”Våra ansträngningar går ut på att förhindra att landet ointetgörs, delas eller försvinner helt och hållet från kartan. Sarajevos befolkning, liksom Bosniens och Hercegovinas befolkning, kommer även i fortsättningen att kämpa mot en delning som härrör från ett Europa före första världskriget.”

Oslobodjenje, ”befrielse”, har fått sitt namn av att tidningen grundades 1943 av partisaner som kämpade mot den tyska ockupationen av Jugoslavien. 2003 firade Oslobodjenje således sitt 60-årsjubileum.

1993

Taslima Nasreen

När läkaren och författaren Taslima Nasreen, som föddes 1962 i Bangladesh, fick Sacharovpriset 1994 hade hon redan tagit sin tillflykt till Europa. Hennes verk, i vilka hon kritiserar religiös fundamentalism och särskilt kvinnoförtryck, är förbjudna i Bangladesh, och islamistiska fundamentalister hotar henne med döden.

I sitt taktal vid prisutdelningen sade Nasreen att hon kommer från en del av världen där sociala spänningar och mänskliga svårigheter är outhärdliga. Som författare kan hon inte blunda för den dagliga nöden och för de människor som svälter ihjäl i slumområdena.

I september 1998 återvände Taslima Nasreen till Bangladesh till sin dödsjukla mor. Så snart nyheten om detta hade spritts krävde de religiösa fundamentalisterna på nytt hennes död. En domstol utfärdade en häktningsorder och hotade med att beslagta hennes tillgångar.

Europaparlamentet hörsammade Taslima Nasreens rop på hjälp och krävde i sin resolution att regeringen i Bangladesh skulle garantera hennes liv och säkerhet.

På grund av de fortsatta hoten lämnade Nasreen på nytt sitt land i januari 1999.

Taslima Nasreen har levt i exil i flera olika länder, bland andra Frankrike och Sverige, och sedan 2004 bor hon i Indien. Men även där pressades hon allt hårdare av muslimska gruppers protester mot hennes ”antimuslimska” romaner och memoarer och tvingades flytta till New Delhi, där hon levt med säkerhetsskydd från den indiska staten. Till slut återvände hon till Europa i mitten av mars 2008, på grund av allt fler dödshot från islamistiska extremister i Indien och sin vacklande hälsa.

I januari 2008, på 100-årsdagen av Simone de Beauvoirs födelse, tilldelades Taslima Nasreen Simone de Beauvoir-priset.

1994

Leyla Zana

1995 tilldelades Leyla Zana Sacharovpriset för sitt modiga försvar av de mänskliga rättigheterna och engagemang för att få till stånd en fredlig och demokratisk lösning på konflikterna mellan den turkiska regeringen och den kurdiska befolkningen. Vid den tidpunkten hade hon redan suttit i fängelse i ett år.

I samband med att hon försvarade sin fängslade makes rättigheter intog Zana en ledande roll. Detta fick till följd att hon ställde upp i valet till det turkiska parlamentet 1991. Hon fick 84 procent av rösterna i sin valkrets i Diyarbakir. Då hon tillträdde som parlamentsledamot lovade hon det kurdiska folket att kämpa för att det kurdiska och turkiska folket skulle kunna leva tillsammans under demokratiska former.

På grund av att hon i tal och skrift försvarade kurdernas rättigheter blev Leyla Zana och tre andra kurdiska parlamentsledamöter som var medlemmar i det prokurdiska Folkets demokratiska parti åtalade för samhörighet med PKK och

dömdes av Ankaras domstol för statens säkerhet i december 1994 till femton års fängelse.

1997 erbjöd sig regeringen att frige Leyla Zana av hälsoskäl, men hon tackade nej till erbjudandet. "Jag hoppas att en allmän amnesti skall utlysas för alla politiska fångar. Jag vill inte bli frigiven av hälsoskäl om mina politiska vänner fortfarande sitter fängslade."

Efter den nya rättegången 2003, som Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna inte ansåg vara mer rättvis eller oberoende än den första rättegången, dömde domstolen de tidigare kurdiska parlamentsledamöterna att avtjäna resten av sina fängelsestraff.

Den 9 juni 2004 beslutade Turkiets appellationsdomstol dock att häva domen och frige Leyla Zana och hennes medfångar. Den 14 oktober 2004 kunde Leyla Zana sålunda slutligen hålla ett personligt anförande inför kammaren vid en högtidlig ceremoni i Europaparlamentet i Bryssel.

Wei Jingsheng

"Den kinesiska demokratiörelsens fader" var 1996 års mottagare av Sacharovpriset.

Kinas mest kände dissident föddes den 20 maj 1950. Föräldrarna var partifunktionärer. Under den maoistiska kulturrevolutionen var Wei Jingsheng en hängiven rödgardist. Han blev dock desillusionerad efter att ha sett många grymheter utföras i klasskampens namn och närmade sig i stället humanismen och demokratin.

När Deng Xiaoping övertog makten 1978, var Wei Jingsheng med och skapade "den demokratiska muren". I väggtidningar krävde medborgarna gottgörelse för lidna oförrätter. "Vad är sann demokrati?" frågade Wei på ett plakat och väckte därmed internationellt uppseende och den kinesiska regeringens vrede. Wei Jingsheng häktades 1979 efter att ha kallat Deng Xiaoping för en diktator som gick i Mao Tse-tungs fotspår. Under en skenrättegång anklagades han för kontraproduktiva verksamheter och dömdes till 15 års fängelse och arbetsläger.

Efter sin frigivning 1993 gav han inte upp. Han tog kontakt med medierna i väst och fortsatte att kritisera kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Kina. 1994 bortfördes Wei Jingsheng av säkerhetspolisen och dömdes i slutet av 1995 åter till 14 års fängelse för anti-kommunistisk sammansvärjning.

Hans hälsa försämrades konstant till följd av de omänskliga fängelseförhållandena och den misshandel han utsatts för av medfångar.

Den 16 november 1997 frigavs Wei Jingsheng tack vare de internationella påtryckningarna, och utvisades till Förenta staterna. Genom sitt engagemang i den demokratiska koalitionen Overseas Chinese Democracy Coalition (OCDC), som grundades 1998, och i Wei Jingsheng-stiftelsen arbetar han vidare mot sitt främsta mål: mänskliga rättigheter och demokrati i Kina.

Salima Ghezali

Mottagaren av 1997 års Sacharovpris var Salima Ghezali, som föddes 1958 utanför Alger. Under 1980-talet engagerade hon sig främst inom den algeriska kvinnorörelsen, bland annat som grundande medlem av "Europas kvinnor och Maghreb" och som chefredaktör för kvinnotidningen "Nyssa", som hon startade.

Denna förespråkare för kvinnors rättigheter blev snart en övertygad förkämpe för mänskliga rättigheter och demokrati i Algeriet. Som utgivare av veckotidningen "La Nation" började hon redan 1994 allt oftare ställa frågor som rör censur. I sina artiklar betonade hon nödvändigheten av en fredlig och demokratisk lösning på konflikten i Algeriet, som har krävt tiotusentals liv, däribland många journalisters. I och med detta befann hon sig mitt i korselden mellan de algeriska myndigheterna och de islamiska extremisterna.

Efter det att Salima Ghezalis inlägg om de mänskliga rättigheterna i Algeriet hade publicerats i "Le Monde Diplomatique" stoppade myndigheterna 1996

utgivningen av hennes tidning. Ghezali svarade med följande uttalande: "Att komma ihåg principerna som utgör grundvalen för vårt mänskliga samhälle, och att sätta vaksamheten i förgrunden, är det bästa sättet för civilisationen att segra över barbariet."

Vid en utfrågning om pressfrihet inför Europaparlamentet den 25 april 1996 vittnade Salima Ghezali om den skräck och det tvång som journalister i Algeriet lever under när de försöker kringgå censuren och undkomma motståndarnas mordiska raseri.

2002, en kort tid innan tidningen "La Nation" skulle ges ut igen, bekräftade Salima Ghezali att veckotidningen skulle fortsätta att arbeta för att göra Algeriet till en öppen demokrati i framtiden.

Salima Ghezali har varit styrelseledamot i Europa–Medelhavsstiftelsen för stöd till människorättskampar.

1997

Ibrahim Rugova

När konflikten mellan serbiska styrkor och Kosovos befrielsearmé skärptes 1998 gav Europaparlamentet tydligt tillkänna sin ståndpunkt genom att tilldela kosovoalbanernas politiske ledare Sacharovpriset. Genom att ge priset till Ibrahim Rugova hedrade parlamentet en man som konsekvent har följt principen om fredligt motstånd mot våld.

Ibrahim Rugova föddes den 2 december 1944 i Cerrca (Istog) i Kosovo och studerade litteraturvetenskap vid universitetet i Pristina innan han 1989 valdes in i ledningen för Kosovos demokratiska liga LDK. Samma år upphävde Belgrad Kosovos autonoma ställning, albanerna förtrycktes och regeringsmotståndarna häktades. 1990 antog Kosovos två miljoner albaner sin egen författning, och 1991 hölls en folkomröstning där 97 procent av kosovoalbanerna röstade för ett självständigt Kosovo. 1998 utsågs Ibrahim Rugova till president i den av albanerna egenhändigt utropade "Republiken Kosovo".

Pacifisten Rugova förordade enträget att motståndet mot den serbiska regimen skulle bedrivas utan våld. Han vinnlade sig hela tiden om att hålla möjligheten till dialog med Belgrad öppen. Han försökte även engagera omvärlden för sitt folks sak. Med oförminskad styrka ljuger hans ständiga maning till världssamfundet att utöva ett större tryck och erbjuda Kosovo internationellt skydd.

I övertygelsen att hans folk endast kan nå självbestämmande på fredlig väg undertecknade Ibrahim Rugova som kosovoalbanernas chefsförhandlare fredsavtalet i Rambouillet den 18 mars 1999. Belgrads vägran att underteckna avtalet resulterade i att Nato den 24 mars inledde luftangrepp mot Jugoslavien, som pågick under tre månader. Den 28 mars mördades Rugovas främste rådgivare vid fredsförhandlingarna, Fehmi Agani, i Pristina. Rugova blev själv tvungen att gå under jorden.

I mars 2002 valdes Ibrahim Rugova till Kosovos förste president.

President Rugova dog av cancer den 21 januari 2006.

1998

José Alexandre 'Xanana' Gusmão

Xanana Gusmão föddes den 20 juni 1946 i Laleia på Östtimor.

Då portugiserna drog sig tillbaka blev läget i Indonesien instabilt. Den 7 december 1975 invaderade Indonesien landet. Gusmão gick under jorden och blev 1978 befälhavare för den väpnade enheten av Fretilin, den revolutionära fronten för Östtimors självständighet.

I våldsamheterna under invasionen dödades uppskattningsvis 200 000 människor, men befolkningens motstånd fortsatte. Xanana Gusmão försökte nå en fredlig lösning. Han föreslog den indonesiska regeringen en fredsplan och samtal under FN:s överinseende. 1986 lyckades han förena de politiska och samhälleliga krafterna i Östtimors nationella motståndsråd (CNRT).

Den 20 november 1992 greps Xanana Gusmão. Han dömdes för separatistisk verksamhet och illegalt vapeninnehav till livstids fängelse, vilket senare ändrades till 20 års fängelse. I februari 1999 sattes han slutligen i husarrest. Inte ens fängslandet av Gusmão, som också kallas "Östtimors Mandela", kunde krossa

oppositionen. Xanana Gusmão frigavs den 7 september 1999, kort efter folkomröstningen den 30 augusti, i vilken 80 procent av Östtimors befolkning hade röstat för självständighet. Detta var den indonesiske presidenten Habibies reaktion på det massiva internationella trycket.

Xanana Gusmão, som i sin egenskap av förespråkare för fred och dialog blivit en symbol för motståndet på Östtimor och gett hopp åt den internationella solidaritetsrörelsen, sade då han frisläpptes: "Som en fri man lovar jag att göra allt för att Östtimor och mitt folk skall få fred." I april 2002 anordnades de första fria presidentvalen i Östtimor. Xanana Gusmão valdes till president med nästan 83 procent av rösterna. Den 20 maj 2002 förklarade Kofi Annan Demokratiska republiken Östtimor officiellt för självständig. José Xanana Gusmão var Östtimors president fram till maj 2007, då han blev landets premiärminister efter valet den 30 juni 2007.

¡BASTA YA!

Folkrörelsen ¡BASTA YA! (Nu får det vara nog!), som i juli 2004 utsågs till rådgivande organ inom FN:s ekonomiska och sociala råd, består av medborgare som arbetar för mänskliga rättigheter, demokrati och tolerans i Baskien. Medlemmarna delar en ideologi som framför allt består av följande tre principer:

- Att aktivt protestera mot terrorism.
- Att stödja samtliga offer för terrorism och politiskt våld.
- Att försvara en fungerande rättsstat med en konstitution och en stadga om autonomi.

I Baskien äventyras de grundläggande friheterna och mänskliga rättigheterna genom de terroristdåd som utförs av ETA och dess undergrupper. Tusentals personer utsätts för hot, utpressning, mord samt attentat mot dem själva, deras familjer och deras egendom. De kan inte yttra sig fritt eller utöva sina rättigheter utan att utsätta sig för stora risker.

Medlemmarna i folkrörelsen ¡BASTA YA! riskerar sitt liv i kampen mot terrorism, och deras enda "vapen" är en fredlig mobilisering av medborgare så att dessa försvarar sina grundläggande rättigheter. ¡BASTA YA! vill öka medvetenheten bland medborgarna genom olika initiativ och demonstrationer för att visa solidaritet med alla medborgare som bekämpar terrorism och arbetar för att bevara de demokratiska värdena.

I mars 2002 förklarade en av rörelsens grundare inför utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden att människorna har fått nog efter 25 år av stridigheter. Under de tio senaste åren har redan tio procent av befolkningen i Baskien valt att lämna området.

I juli 2004 fick ¡BASTA YA! rådgivande status i FN:s ekonomiska och sociala råd.

Izzat Ghazzawi

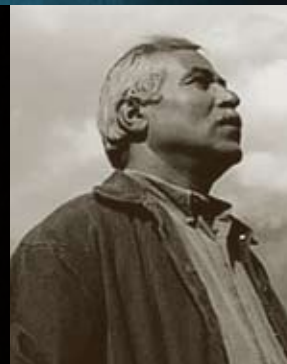
Izzat Ghazzawi föddes 1951 i Palestina. Han var lärare vid Birzeit-universitetet och hade en akademisk examen i engelsk litteratur. Han var ordförande för det palestinska författarförbundet, skrev romaner och noveller, arbetade som litteraturkritiker och var ordförande för den första internationella författarkonferensen i Palestina 1997.

Izzat Ghazzawi var medlem i det verkställande organet i det palestinska rådet för rättvisa och fred, och tilldelades det internationella priset för yttrandefrihet i Stavanger 1995. På grund av sin politiska verksamhet anhölls Ghazzawi och trasserades upprepade gånger av den israeliska polisen.

Hans liv påverkades starkt av att den israeliska armén mördade hans 16-åriga son Ramy. Sonen dödades på en skolgård då han försökte hjälpa en sårad kamrat. Trots denna tragiska händelse fortsatte Izzat Ghazzawi att försöka skapa en kulturell och politisk dialog med det israeliska folket.

Tillsammans med den israeliske författaren Abraham B. Yehoshua och fotografen Oliviero Toscani publicerade han en bok om förbindelserna mellan palestinierna och israelerna, som gjorde stor succé.

Izzat Ghazzawi avled den 4 april 2003.

Tack vare sin erfarenhet och sitt engagemang personifierar Izzat Ghazzawi och Nurit Peled-Elhanan ett konkret hopp om en fredlig förhandlingslösning på konflikten mellan palestinier och israeler. Deras personliga tragedi gjorde dem inte till fiender, deras smärta förvandlades inte till hat utan omformades till energi som kan användas till att finna ett sätt att respektera varandras rättigheter.

Nurit Peled-Elhanan

Israeliska Nurit Peled-Elhanan föddes 1949. Hon är universitetslärare, har en akademisk examen i allmän litteraturvetenskap, och har blivit symbolen för ett Israel som verkligen vill att man skall finna en förhandlingslösning på konflikten och som uttryckligen kräver att båda folken och båda staterna skall existera på lika villkor. Hennes pappa, den berömda generalen Matti Peled, är känd för sin kamp för fred och framsteg.

Nurit Peled-Elhanans 14-åriga dotter Smadar föll offer för en palestinsk självmordsbombares attentat i västra Jerusalem. Nurit sade att hon då hennes dotter dog inte lät sin förtvivlan ta överhanden, utan hon höll tal där hon koncentrerade sig på vem som bär ansvaret för en kortsynt politik där man vägrar erkänna den andres rättigheter och där man underblåser hat och konflikter. Nurit Peled-Elhanan har grundat en förening för israeliska och palestinska familjer som fallit offer för våld.

Under ett tal som Nurit Peled-Elhanans höll inför skolungdomar i Rimini den 4 februari 2004 sade hon att det är hög tid att man betecknar det som utspelar sig i Mellanöstern som brott i stället för politiska eller militära händelser, det är hög tid att man undervisar i hur man kan känna igen falska ideal och protestera mot den fruktansvärda användningen av sådana ideal, och det är hög tid att vi åter blir individer istället för nationer, individer istället för trupper och att vi tillsammans räddar de barn som ännu är i livet genom att säga: Nu får det vara nog!

Dom Zacarias Kamwenho

1999 började det angolanska folket bli allt mer medvetet om behovet av att kämpa för fred och mänskliga rättigheter. Denna medvetenhet har främjats och kännetecknats av de ansträngningar som företrädare för olika kyrkor och flera organ inom det civila samhället gjort för att främja en "omfattande nationell försoning".

I spetsen för denna fredsörelse finner man i synnerhet ärkebiskop Zacarias Kamwenho. Han föddes 1934 i Chimbundo (Huambo, Angola), prästvigdes 1961 och utnämndes till ärkebiskop i Lubango 1995. Han yttrade sig på ett säkert, opartiskt och ståndaktigt sätt och fick på det sättet ständigt gehör bland samtliga parter i konflikten, för att genom politisk dialog kunna uppnå hållbar fred efter det inbördeskrig som pågått i 26 år. För detta outtröttliga fredsarbete tilldelades han Europaparlamentets Sacharovpris 2001.

Vapenvilan som infördes 2002 efter mordet på Jonas Savimbi, de framgångsrika fredsförhandlingarna och den allmänna demokratiseringsandan, berodde till stor del på den kampanj som fördes av Dom Zacarias Kamwenho och andra religiösa ledare samt förgrundsfigurer från det civila samhället.

2003 avgick ärkebiskop Kamwenho som ordförande för Angolas och São Tomés episkopala konferens (CEAST), men inom sitt stift och den angolanska ekumeniska fredskommittén (COEIPA) arbetar han alltjämt för genomförande av demokrati, respekt för grundläggande friheter och mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och en hållbar nationell försoning.

Oswaldo José Payá Sardiñas

2002 gav Europaparlamentet Sacharovpriset till grundaren av den kristdemokratiska kubanska befrielseörelsen, Movimiento Cristiano Liberación, Oswaldo José Payá Sardiñas, född 1952. Det gav honom priset för att han inte låter sig skrämmas, utan fortsätter att arbeta för en nationell dialog och demokratiska förändringar i Kuba.

Trots att han allt sedan ungdomen förföljts och dömts för sin kritik mot Fidel Castros politik engagerar han sig fortfarande i dessa frågor. 1997 utarbetade Payá Sardiñas Varelaprojektet, vars syfte var att få till stånd en nationell folkomröstning om yttrande- och föreningsfrihet, fria pluralistiska val, frigivning av alla politiska fångar och ekonomiska och sociala reformer. Payá Sardiñas arbetar för att få till stånd politiska förändringar med hjälp av gällande rättsmedel. Han och hans medkämpar lyckades samla in 25 000 underskrifter och lade fram projektet för nationalförsamlingen i maj 2002. För första gången stod hela oppositionen enad bakom manifestet med titeln "Todos Unidos" (Alla tillsammans).

I mars 2003 dömdes 75 kubaner – två tredjedelar av dem hade deltagit aktivt i kampanjen för folkomröstningen – till långa fängelsestraff för brott mot den nationella självständigheten och territoriella integriteten.

Oswaldo José Payá Sardiñas har försäkrat Europaparlamentet om att den kubanska regeringens förtryck inte kan stoppa kampanjen, eftersom det kubanska folket vill få till stånd ett regimskifte utan våld.

I juli 2003 skrev 200 av Europaparlamentets ledamöter under "Sacharovinitiativet" och lovade pristagaren fortsatt stöd. År 2003 inledde Payá och andra ledare en nationell dialog, där mer än 12 000 kubaner på och utanför ön diskuterade sina visioner om Kubas framtid. Deras kommentarer och förslag samlades systematiskt in och togs med i det "Program for All Cubans" som Payá offentliggjorde 2006 som ett bidrag till en fredlig och demokratisk övergång.

I en resolution som antogs den 21 juni 2007 gav Europaparlamentet Payá återigen sitt stöd, bjöd in honom till parlamentet och krävde att en delegation från parlamentet skulle få träffa honom på Kuba.

FN:s generalsekreterare Kofi Annan och hela FN:s personal

särskilt för att hedra minnet av Sergio Vieira de Mello och de många andra FN-tjänstemän som mist livet under utövandet av sitt arbete för fred i världen.

Genom att 2003 tilldelna FN Sacharovpriset uttryckte Europaparlamentet sitt erkännande för organisationens insatser för fred, mänskliga rättigheter och grundläggande rättigheter samt för att främja demokratin och rättsstatsprincipen överallt i världen. Under globaliseringens tidevarv har man under Kofi Annans ledning strävat efter att göra FN till ett instrument som på ett effektivare sätt kan tillgodose de globala behoven. "Vi kommer att fortsätta våra ansträngningar för att bekämpa fattigdom, sjukdomar, klimatförändringar och spridning av handeldvapen. Vi kommer även att arbeta tillsammans för att bekämpa terrorism och spridning av massförstörelsevapen. FN måste omedelbart ta itu med alla dessa hot".

Sacharovpriset skall också hedra hela FN:s personal, som arbetar för fred i världen, ofta under svåra förhållanden. FN-tjänstemännen riskerar sina liv och många har redan mist livet i tjänsten.

Priset utdelades särskilt för att hedra minnet av Sergio Vieira de Mello, FN:s höge kommissarie för mänskliga rättigheter och en av de mest förtjänstfulla företrädarna för FN. Han var Kofi Annans särskilt utsände i Irak och dödades i augusti 2003 tillsammans med flera andra FN-tjänstemän vid en attack mot FN:s huvudkvarter i Bagdad.

Efter att ha varit FN:s generalsekreterare i två femårsperioder engagerade sig Kofi Annan i en rad organisationer, både internationella och afrikanska. Bland annat utsågs han till ordförande för Global Humanitarian Forum i Genève och blev medlem i Global Elders, en grupp bestående av ledare som med vishet, oberoende ledarskap och integritet vill bidra till att lösa några av världens svåraste problem. Som ledare för Panel of Eminent African Personalities deltog Annan i förhandlingarna för att få slut på oroligheterna i Kenya i början av 2008 och lyckades nå fram till en lösning då president Mwai Kibaki och Raila Odinga undertecknade ett avtal om en koalitionsregering i februari 2008.

2003

Det vitryska journalistförbundet

Det vitryska journalistförbundet intar en framträdande plats bland pristagarna för sitt engagemang för yttrandefrihet och arbete för en oberoende och professionell journalistik i Vitryssland.

Som företrädare för cirka 1 000 mediearbetare arbetar det vitryska journalistförbundet under extremt svåra förhållanden för att skydda journalisternas legitima rättigheter. Journalisterna utsätts ofta för hot, trakasserier, landsförvisning och åtal. Till följd av journalistförbundets snabba åtgärder har ansvariga personer i enskilda fall kunnat ställas till svars för mordhot mot journalister. Trots avsaknaden av ett oberoende rättsväsende har journalistförbundets jurister ofta lyckats ge journalister och medier god rättshjälp inför domstol.

Förbundet spelar även en viktig iakttagande roll då det dokumenterar konflikter mellan de statliga myndigheterna och de icke-statliga medierna, ger

råd till tidningar och uppmanar myndigheterna att vidta relevanta åtgärder. Journalisterna arbetar också ständigt för en hög professionell standard.

En viktig del av verksamheten består i att öka medborgarnas kunskaper om deras konstitutionella rätt till informationsfrihet och göra dem medvetna om att de kan göra sina rättigheter gällande. I det syftet arbetar det vitryska journalistförbundet för att förhindra att en ny förtryckande medielag antas. Genom sitt centrum för värnande om och rättshjälp till media arbetar det vitryska journalistförbundet för att förbättra det befintliga regelverket.

Den 3 maj 2005, på pressfrihetsdagen, bad förbundet om stöd till den oberoende pressen i Vitryssland, eftersom de vitryska medborgarna, till följd av den rådande situationen i landet, endast kan få aktuell och omfattande information om vad som sker i Vitryssland och i världen genom en oberoende press.

2004

Kvinnor i vitt

Kvinnor i vitt från Kuba var en av de tre mottagarna av 2005 års Sacharovpris. Genom priset gav Europaparlamentet sitt erkännande åt deras mod och engagemang för mänskliga rättigheter i Kuba och riktade uppmärksamheten på de 75 politiska dissidenter som greps i mars 2003 och fortfarande sitter fängslade, i de flesta fall för att helt enkelt ha kritiserat bristen på politisk frihet i landet. I Kuba betraktas offentlig kritik av regeringen som en subversiv handling som bestraffas med fängelse i upp till 25 år.

Alla försök att glömma bort fångarna har misslyckats, eftersom deras fruar, mödrar och döttrar genom sin fredliga protest har skapat internationell uppmärksamhet kring situationen.

De kallar sig för Kvinnor i vitt (Damas de Blanco) och bildades som en spontan rörelse i början av 2004. De är inte något politiskt parti, och inte heller bundna till någon som helst politisk organisation. Genom att bära vita kläder, som en symbol för oskuld och renhet, agerar de som de argentinska kvinnorna Madres de la Plaza de Mayo på 1970- talet, som fick Sacharovpriset 1992 och som tillämpade en liknande taktik för att få veta vad som hände med deras barn som försvann under militärdiktaturen.

Varje söndag går Kvinnor i vitt i högmässan i Santa Rita kyrkan. Därefter går de lugnt och stilla nedför femte avenyn i Havanna med blommor i händerna för att kräva att deras anhöriga och alla de som godtyckligt hålls fängslade på ön skall frigges. Till en början skrev de brev till de kubanska myndigheterna, utan att någonsin få svar. Det är första gången på 47 år som kvinnor i Kuba har gått ut på gatan för att protestera mot orättvisa fängslanden.

Trots hot och förolämpningar fortsätter Kvinnor i vitt att kämpa för Kubas politiska fångars rättigheter och det kubanska folkets värdighet. Det allvarligaste angreppet på dem ägde rum den 20 mars 2004 – på söndagen – då de attackerades och förolämpades av medlemmar av en regeringsvänlig kubansk kvinnoförening.

Deras krav på rättvisa och omedelbart och ovillkorligt frigivande av alla politiska fångar förs fram genom en fredlig kamp. De lider tillsammans för de fruktansvärda villkor deras nära och kära utsätts för i fängelset. Kvinnor i vitt har uppmanat alla folk att visa solidaritet med deras sak.

Gruppen utsåg fem kvinnor som skulle ta emot priset för Kvinnor i vitt vid ceremonin i Europaparlamentet i Strasbourg: Laura Pollán, hustru till Héctor Maserda, Miriam Leiva, hustru till Oscar Espinosa Chepe, Berta Soler, hustru till Ángel Moya, Loyda Valdés, hustru till Alfredo Felipe Fuente, och Julia Núñez, hustru till Adolfo Fernández Saíenz.

De kubanska myndigheterna tillät inte företrädarna att lämna landet och ta emot priset i Strasbourg. De företrädades av Blanca Reyes, en av aktivisterna som för tillfället bor i Spanien. I skrivande stund har Sacharovpriset ännu inte överlämnats till Kvinnor i vitt. Europaparlamentet fortsätter att insistera på att de har rätt att ta emot priset personligen vid ett plenarsammanträde.

Hauwa Ibrahim

En av mottagarna av 2005 års Sacharovpris var Hauwa Ibrahim, en 37-årig människorättsadvokat från Abuja, Nigeria, och mor till två söner. Hon föddes i en liten, fattig by som dotter till en mulla. Det var inte meningen att hennes öde skulle omfatta en karriär som advokat. Vid 12 års ålder var det tänkt att hon skulle gifta sig, och vid samma ålder borde hon ha avslutat sin skolgång. Men hon vägrade acceptera det ödet.

Hon började som en av mycket få kvinnliga advokater i norra Nigeria, och hennes arbete förde henne långt ut på landsbygden. De enda tillgängliga färdmedlen för att ta sig till byarna var kameler och åsnor. Hon beskriver själv den här tiden som en av de bästa perioderna i hennes liv, eftersom hon kunde identifiera sig med de gräsrotter hon själv kom ifrån.

Hon är i högsta grad medveten om utbildningens betydelse för att ge kvinnor inflytande och som det bästa skyddet för dem som lider brist på allt. Fattigdom och analfabetism går hand i hand, och fundamentalismen finner sin grogrund i okunskap. Hauwa Ibrahim, som själv fick en muslimsk uppfostran, arbetar oförtröttligt för att bekämpa religiös fundamentalism.

Hauwa Ibrahim har byggt upp någonting som måste beskrivas som en mycket ovanlig advokatbyrå: man försvarar människor som döms enligt den islamiska sharialag som tillämpas i 12 delstater i norra Nigeria. Dödsstraff utdöms

fortfarande, även om de för tillfället inte verkställs. Hauwa Ibrahim har sedan 1999 arbetat utan ersättning som försvararets rådgivare i 47 fall, och i flera av dessa har kvinnor stått anklagade för äktenskapsbrott och riskerat att stenas till döds. Det var hon som lyckades skapa den internationella opinion som räddade livet på Amina Lawal, Safiya Hussaini och Hafsatu Abubakar. Hon har också varit mycket engagerad i andra fall som handlat om grym och omänsklig bestraffning, till exempel kvinnor som dömts till spöstraff eller unga pojkar som dömts till amputation för stöld.

Hauwa Ibrahim har blivit en ikon, men många upplever hennes karisma som stötande. Hon är bannlyst från islamiska domstolar. "Jag kommenterar inte Koranen", säger hon. "Mitt enda mål är att var och ens grundläggande rättigheter skall respekteras, liksom rättsstaten och rätten till en rättvis rättegång."

Hauwa har med framgång argumenterat att shariadomstolarna enligt sharialag måste respektera både de processrättsliga och sakrättsliga rättigheter som garanteras i sharialagarna och den nigerianska konstitutionen och att de internationella människorättsfördrag som Nigeria har undertecknat måste följas.

Idag ger Hauwas kamp återverkningar långt utanför Nigerias gränser. Men hennes svåraste uppgift är ännu inte slutförd: att göra sin röst hörd i sitt eget land.

Reportrar utan gränser

Reportrar utan gränser – en av tre mottagare av Sacharovpriset 2005 – arbetar för pressfrihet i hela världen och försvarar och stöder journalister och andra medarbetare som utsätts för förföljelse och censur. Enligt Reportrar utan gränser bor mer än en tredjedel av världens befolkning i länder där det saknas pressfrihet. Fram till den 18 oktober 2007 hade 77 journalister i världen dödats i sitt arbete. Idag sitter över 130 journalister runt om i världen i fängelse, och i vissa fall får de sitta fängslade åtskilliga år bara för att de gjort sitt jobb. Reportrar utan gränser har kämpat mot detta i mer än 20 år. Organisationen håller ständig beredskap via sitt nätverk av över 120 korrespondenter, och varje gång pressfriheten utsätts för ett angrepp går man ut med kraftfulla fördömanden i pressmeddelanden världen runt. Dessutom bedriver man särskilda kampanjer för att öka allmänhetens medvetenhet. Dels lyfter man fram moraliska argument mot inskränkningar av pressfriheten, censur och förföljelse av massmedier, dels erbjuder man praktisk hjälp åt journalister som arbetar i krigshärjade områden. I januari 2002, när Reportrar utan gränser upprättade Damoklesnätverket, fick organisationen också

ett juridiskt vapen. För att se till att de som mördats och torterats journalister ställs inför rätta ger nätverket offren juridisk rådgivning och företräder dem vid rättegången. Organisationen är aktiv på fem kontinenter genom nationella grenar och regionala kontor och i nära samarbete med lokala och regionala pressfrihetsorganisationer. Reportrar utan gränser har en trespråkig hemsida där man dagligen för räkning över antalet angrepp på pressfriheten i världen. På hemsidan kan man också underteckna petitioner online till stöd för fängslade journalister. För att kringgå censur publicerar man ibland artiklar som har förbjudits i upphovslandet. Dessutom ger man plats åt tidningar som har tvingats lägga ned sin verksamhet i sina hemländer, och den fungerar som ett forum för journalister som har "tystats" av myndigheterna i sina länder. Den 10 december varje år delar organisationen ut Reportrar utan gränser – Frankrikestiftelsens pris till journalister som har gjort framstående insatser för pressfrihetens sak i sina länder.

reporters
sans frontières

Aljaksandr Milinkevitj

Aljaksandr Milinkevitj, född 1947 i staden Hrodna, har varit ledare för den demokratiska oppositionen i Vitryssland.

Han valdes till gemensam presidentvalskandidat för den förenade demokratiska oppositionen i oktober 2005, samlade mer än 100 000 stödunderskrifter, och lyckades hålla oppositionen samlad i en enad front mot Aljaksandr Lukasjenka under hela kampanjen inför presidentvalet den 19 mars 2006.

Han manade till en sann demokratisk framtid för Vitryssland och trädde fram som ett reellt alternativ till Lukasjenkas auktoritära styre.

Hans diplomatiska sätt att förhandla och försiktighet vid offentliga framträdanden har bidragit till att han har vunnit ett kraftigt internationellt stöd för sin kamp. Enligt EU: s bedömning var valen varken fria eller rättvisa, och valfusk förekom. Officiellt fick han 6 % av rösterna, men enligt inofficiella rapporter var det folkliga stödet för honom mycket starkare.

Situationen i fråga om de mänskliga rättigheterna i Vitryssland har försämrats efter valet i mars 2006. Myndigheterna antog en lag enligt vilken verksamhet som uppfattas som kritisk mot staten kriminaliseras. Fortfarande tystas och fängslas journalister, aktivister och andra kritiker som av den nuvarande regimen anses vara politiskt obekväma.

I april 2006 satt han tillsammans med andra medlemmar av oppositionen fängslad i 15 dygn för att ha deltagit i ett "tillståndslöst massmöte", en fredlig demonstration i Minsk på 20-årsdagen av Tjernobylkatastrofen. I en alltmer fientlig politisk omgivning har Aljaksandr Milinkevitj fängslats flera gånger de senaste åren utan att åtal väckts.

Förtrycket till trots är Aljaksandr Milinkevitj fast besluten att fortsätta sin kamp för en demokratisk framtid i landet och för att det vitryska folket skall återfå sina grundläggande rättigheter i det allt kärvare politiska klimatet.

Salih Mahmoud Mohamed Osman

Osman är advokat och arbetar tillsammans med den sudanesiska organisationen mot tortyr (SOAT). De företräder kostnadsfritt människor som fängslats godtyckligt och torterats av den sudanesiska regeringen.

I över två årtionden har Osman riskerat sitt eget liv för att ge konflikternas offer juridisk och medicinsk hjälp under de olika inbördeskrigen i Sudan. Osman och SOAT har också arbetat med att dokumentera de brott som begåtts – särskilt i Darfur – och de har drivit en kampanj för att våldtäkt ska kunna betecknas som krigsförbrytelse. Osman deltar aktivt i arbetet för att skydda de drygt två miljoner sudaneser som tvingats lämna sina hem.

I sitt arbete med att dokumentera misstänkta krigsförbrytelser i Darfur har Osman lämnat in vittnesmål och dokumentation till Internationella brottmålsdomstolen för att underlätta för domstolen att väcka åtal. Domstolen väckte åtal för brott

begångna i Darfur 2005 och utfärdade en arresteringsorder mot misstänkta sudanesiska förövare av krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten vilket ledde till att åtal väcktes mot Sudans president Omar al-Bashir i juli 2008.

Osman har fått betala ett högt personligt pris för sin kamp mot orättvisorna i Sudan. Medlemmar av hans egen familj har drabbats av militärens åtgärder. Osman själv har förföljts för sin verksamhet, han har suttit fängslad ett flertal gånger, utan möjlighet till kontakt med omvärlden, och han har torterats.

Sedan 2006 har Salih Osman varit medlem av oppositionen i det sudanesiska parlamentet. Han arbetar för rättsliga reformer och fokuserar på att främja rättsstatsprincipen genom att tillämpa bestämmelserna från interimskonstitutionen.

**PARLEMENT EUROPEEN
EUROPEES PARLEMENT**

Rue Wiertz, 60, B-1047 BRUXELLES
Wiertzstraat, 60, B-1047 BRUSSEL
Tel: +32/2.284 2111
Fax: +32/2.230 6933

PARLEMENT EUROPEEN

Plateau du Kirchberg
BP 1601
L-2929 LUXEMBOURG
Tel: +352/4300 1
Fax: +352/4300 24842

PARLEMENT EUROPEEN

Allée du Printemps
BP 1024/F
F-67070 STRASBOURG CEDEX
Tel: +33/388. 17 4001
Fax: +33/388. 17 4860

**BELGIQUE/BELGIË
BRUXELLES**

Rue Wiertz 60/Wiertzstraat 60
B-1047 BRUXELLES/B-1047 Brussel
Tel: +32/2.284 2005
Fax: +32/2.230 7555
E-mail: epbrussels@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.be

**DANMARK
KØBENHAVN**

Gøthersgade 115
DK-1123 KØBENHAVN K
Tel: +45/3.314 3377
Fax: +45/3.315 0805
E-mail: epkobenhavn@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.dk

**EESTI
TALLINN**

Rävala 4
EE-10143 TALLINN
Tel: +372/6.30 6969
Fax: +372/6.30 6968
E-mail: eptallinn@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.ee

**БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ**

Moskovska Street 9
BG-1000 SOFIA
Tel: +359/2.985 3545
Fax: +359/2.981 9944
E-mail: epsofia@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.europa.eu/sofia

**DEUTSCHLAND
BERLIN**

Unter den Linden 78
D-10117 BERLIN
Tel: +49/30.2280 1000
Fax: +49/30.2280 1111
E-mail: epberlin@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.de

**ÉIRE/IRELAND
DUBLIN**

Molesworth Street 43
IRL-DUBLIN 2
Tel: +353/1.605 7900
Fax: +353/1.605 7999
E-mail: epdublin@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.ie

**ČESKÁ REPUBLIKA
PRAHA**

Jungmannova ul. 24
CZ-110 00 PRAHA 1
Tel: +420/2.557 08208
Fax: +420/2.557 08200
E-mail: eppraha@europarl.europa.eu
Internet: www.evropsky-parlament.cz

MÜNCHEN

Erhardtstraße 27
D-80469 MÜNCHEN
Tel: +49/89.2020 8790
Fax: +49/89.2020 87973
E-mail: epmuenchen@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.de

**ΕΛΛΑΣ
ΑΘΗΝΑΙ**

Leof. Amalias 8
GR-10557 ATHINAI
Tel: +30/210.32 78900
Fax: +30/210.33 11540
E-mail: epathinai@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.gr

ESPAÑA

MADRID

Paseo de la Castellana 46

E-28046 MADRID

Tel: +34/91.436 4747

Fax: +34/91.578 3171

E-mail: epmadrid@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.es

BARCELONA

Passeig de Gràcia 90 1°

E-08008 BARCELONA

Tel: +34/93.272 2044

Fax: +34/93.272 2045

E-mail: epbarcelona@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.es

FRANCE

PARIS

Bd Saint Germain 288

F-75341 PARIS CEDEX 07

Tel: +33/(0)1.406 34000

Fax: +33/(0)1.455 15253

E-mail: epparis@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.europa.eu/paris

STRASBOURG

Centre de Presse - BP 1024

F-67070 STRASBOURG CEDEX

Tel: +33/(0)3.881 74001

Fax: +33/(0)3.881 75184

Email: epstrasbourg@europarl.europa.eu

MARSEILLE

Rue Henri Barbusse 2

F-13241 MARSEILLE

Tel: +33/(0)4.961 15290

Fax: +33/(0)4.919 09503

E-mail: epmarseille@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.europa.eu/marseille

ITALIA

ROMA

Via IV Novembre 149

I-00187 ROMA

Tel: +39/06.699 501

Fax: +39/06.699 50200

E-mail: eproma@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.it

MILANO

Corso Magenta 59

I-20123 MILANO

Tel: +39/02.43 44171

Fax: +39/02.43 4417500

E-mail: epmilano@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.it

KYPROS

NICOSIA

Vyronos Avenue 30

CY-1096 NICOSIA

Tel: +357/22.870 500

Fax: +357/22.767 733

E-mail: epnicosie@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.europa.eu/nicosia

LATVIJA

RIGA

Aspāzijas bulvāris 28

LV-1050 RĪGA

Tel: +371/7.08 5460

Fax: +371/7.08 5470

E-mail: epriga@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.lv

LIETUVA

VILNIUS

Naugarduko Street 10

LT-01141 VILNIUS

Tel: +370/5.212 0766

Fax: +370/5.261 9828

E-mail: epvilnius@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.lt

LUXEMBOURG

LUXEMBOURG

Rue du Marché-aux-Herbes 7

L-1728 Luxembourg

Tel: +352/4.300 22596/7

Fax: +352/4.300 22457

E-mail: epluxembourg@europarl.europa.eu

MAGYARORSZÁG

BUDAPEST

DEÁK PALOTA, Deák Ferenc u. 15

H-1052 BUDAPEST

Tel: +36/1.411 3540

Fax: +36/1.411 3560

E-mail: epbudapest@europarl.europa.eu

Internet: www.europarl.hu

MALTA

VALLETTA

280 Republic Street
VLT- 1112 VALLETTA
Tel: +356/21.23 5075
Fax: +356/21.23 0661

E-mail: epvalletta@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.europa.eu/valletta

NEDERLAND

DEN HAAG

Korte Vijverberg 6
NL-2513 AB DEN HAAG
Tel: +31/70.313 5400
Fax: +31/70.364 7001

E-mail: epdenhaag@europarl.europa.eu
Internet: www.europeesparlement.nl

ÖSTERREICH

WIEN

Kärntner Ring 5-7
A-1010 WIEN
Tel: +43/1.516 170
Fax: +43/1.513 2515

E-mail: epwien@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.at

POLSKA

WARSAWA

Ul. Jasna 14/16a
PL-00-041 WARSAWA
Tel: +48/22.595 2470
Fax: +48/22.595 2480

E-mail: epwarszawa@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.europa.eu/warszawa

PORTUGAL

LISBOA

Largo Jean Monnet 1-6
P-1269-070 LISBOA
Tel: +351/21.350 4900
Fax: +351/21.354 0004

E-mail: epllisboa@europarl.europa.eu
Internet: www.parleurop.pt

ROMÂNIA

BUCUREȘTI

Strada Boteanu 1, Sector 1
RO-010027 BUCUREȘTI
Tel: +40/21.315 7986
Fax: +40/21.315 7929

E-mail: epbucarest@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.europa.eu/bucuresti

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Breg 14
SI-1000 LJUBLJANA
Tel: +386/(0)1.252 8830
Fax: +386/(0)1.252 8840

E-mail: epljubljana@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.si

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

BRATISLAVA

Palisády 29
SK-811 06 BRATISLAVA
Tel: +421/(0)2.5920 3297
Fax: +421/(0)2.5464 8013

E-mail: epbratislava@europarl.europa.eu
Internet: www.europarskyparlament.sk

SUOMI/FINLAND

HELSINKI/HELSINGFORS

Pohjoisesplanadi 31/
Norra esplanaden 31
FI-00100 HELSINKI/HELSINGFORS
Tel: +358/(0)9.622 0450
Fax: +358/(0)9.622 2610

E-mail: ephelsinki@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.fi

SVERIGE

STOCKHOLM

Europaparlamentet
Regeringsgatan 65, 6 tr.
S-111 56 STOCKHOLM
Tel: +46/(0)8.562 44455
Fax: +46/(0)8.562 44499

E-mail: epstockholm@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.se

UNITED KINGDOM

LONDON

Queen Anne's Gate 2
UK - LONDON SW1H 9AA
Tel: +44/207.227 4300
Fax: +44/207.227 4302

E-mail: eplondon@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.org.uk

EDINBURGH

The Tun, 4 Jackson's Entry, Holyrood Road
UK - EDINBURGH EH8 8PJ
Tel: +44/131.557 7866
Fax: +44/131.557 4977

E-mail: epedinburgh@europarl.europa.eu
Internet: www.europarl.org.uk

ΕΥΡΩΠΕΪΣΚΙ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΟ ΕΥΡΩΠΕΟ ΕΥΡΩΠΣΚÝ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΠΑ-ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΙ
 ΕΥΡΩΠΑΪΣΧΕΣ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΟΡΑ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
 PARLEMENT EUROPEEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
 EUROPOS PARLAMANTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
 PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
 EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

www.europarl.europa.eu/sakharov

Sa
 Kha
 rov

1988-2008